

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Deseño de Proxectos Interdisciplinares	Código	652534004	
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación e Innovación en Didácticas Específicas para Educación Infantil e Primaria			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	García Barros, Susana	Correo electrónico	susana.gbarros@udc.es	
Profesorado	García Barros, Susana Santamaría Recio, María Celina	Correo electrónico	susana.gbarros@udc.es celina.santamaria@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Materia obrigatoria na que se analizan e aplican os principios do deseño de proxectos, contemplando o seu carácter competencial en contextos concretos para niveis educativos de infantil e primaria.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos non se modifican 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen non hay cambios *Metodoloxías docentes que se modifican 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado O alumnado será atendido por correo electrónico, a plataforma Moodle e por videoconferencia (Teams) 4. Modificacións na avaliación non hay cambios *Observacións de avaliación: No caso de continxencia todo o alumnado se rexirá polas porcentaxes establecidas para o caso de presencialidade 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía As fontes documentais adaptaranse en función das novidades bibliográficas			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	E1 - Coñecer as bases teóricas do traballo interdisciplinar e identificar os seus centros de interese en contextos escolares e non escolares.
A2	E2 - Identificar e analizar criticamente propostas interdisciplinares no ámbito educativo.
A3	E3 - Deseñar, xustificar, organizar e avaliar de forma sistemática propostas interdisciplinares en distintos contextos educativos.
A8	E8 - Ser capaz de defender e argumentar de forma oral e escrita o traballo de investigación e/ou innovación realizado, utilizando no seu caso recursos audiovisuais de apoio.
A9	E9 - Ensañar e avaliar formulacións de ensino disciplinares ou interdisciplinares en contextos educativos reais, e promover propostas de mellora en relación cos resultados obtidos.
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.

B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B6	G1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
B8	G3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
B12	G7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
B13	G8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C3	T3 - Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
C4	T4 - Traballar de forma colaborativa.
C5	T5 - Capacidade de organización e planificación en ámbitos educativos disciplinares e interdisciplinares.
C6	T6 - Capacidade de innovar (creatividade) dentro de contextos educativos escolares e non escolares.
C9	T9 - Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, a análise de datos e a difusión e comunicación de resultados.
C10	T10 - Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica docente.
C11	T11 - Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
C12	T12 - Capacidade para comunicarse por oral e por escrito en lingua galega.
C13	T13 - Sustentabilidade e compromiso ambiental. Uso equitativo, responsable e eficiente dos recursos.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Identificar e valorar as características da metodoloxía por proxectos.	AM1 AM2	BM1 BM8 BM12	CM3 CM4 CM9
Desenvolver proxectos interdisciplinares innovadores orientados ao desenvolvemento das habilidades docentes e de investigación didáctica.	AM3	BM2 BM13	CM5 CM10 CM11
Planificar procesos de elaboración de proxectos interdisciplinares que integren de xeito coherente a identidade curricular das didácticas específicas.	AM1 AM2 AM3 AM8 AM9	BM2 BM8	CM4 CM5 CM6 CM13
Incorporar os proxectos de innovación, procedementos e criterios para a avaliación conxunta da actividade docente e a aprendizaxe das diferentes didácticas específicas.	AM3 AM8 AM9	BM4 BM6	CM12

Contidos	
Temas	Subtemas
Os proxectos. Súas características	.
Deseño, desenvolvemento e avaliación de proxectos interdisciplinares: modelos, principios e estrutura.	.
Estratexias metodolóxicas innovadoras no desenvolvemento de proxectos interdisciplinares.	.
Elaboración de proxectos interdisciplinares baseados no traballo colaborativo e en mellóraa da práctica educativa.	.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	A3 A8 A9 B4 B6 C4 C5 C11 C12	8	8	16
Sesión maxistral	A1 B12 B13 C11	13	20	33
Traballos tutelados	A3 A9 B2 C4 C5 C6 C9 C13	6.5	21	27.5
Presentación oral	A8 B4 B6	2	2	4
Análise de fontes documentais	A1 A2 B2 B8 B12 B13 C3	0	17	17
Proba mixta	A1 A2 B1 B8 B12 B13 C3 C10	2	10	12
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral vai acompañada dun intercambio e diálogo continuo co alumnado
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Proba mixta	Proba que integra preguntas teórico-prácticas de carácter individual e escrito.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Os traballos tutelados serán dirixidos directamente por o profesorado da materia

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación

Presentación oral	A8 B4 B6	Os traballos tutelados serán presentados e discutidos en gran grupo coa intervención dos demás compañeiros. Será avaliada moi especialmente a capacidade de argumentación do alumnado	25
Análise de fontes documentais	A1 A2 B2 B8 B12 B13 C3	Esta análise mostrarase no traballo tutelado, dado que resulta imprescindible para súa fundamentación	20
Traballos tutelados	A3 A9 B2 C4 C5 C6 C9 C13	Traballo que consistirá na elaboración/diseño dun proxecto de carácter interdisciplinar dirixido a un curso concreto de infantil ou primaria	40
Proba mixta	A1 A2 B1 B8 B12 B13 C3 C10	Consistirá nunha proba personal dirixida a particularizar a cualificación final do alumando	15

Observacións avaliación

A avaliación nesta materia consistirá na presentación e defensa dun proxecto interdisciplinar, en grupos de dous ou tres estudantes, e excepcionalmente de maneira individual. O traballo consistirá na elaboración dun proxecto interdisciplinar, fundamentalmente centrado nas ciencias da natureza e nas matemáticas (40% + 25% + 20%). Ademais, realizarase unha proba mixta (15%). Se o estudante non alcanza unha asistencia de 80% das clases presenciais, ou conta con dispensa académica de exención de asistencia, será avaliado mediante as mesmas actividades de avaliación pero cada unha delas terá diferente valor: Traballo tutelado (30%); presentación oral (15%); análise de fontes documentais 15% e proba mixta (40%). Todas as entregas deste alumnado deberán ser realizadas individualmente.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Alsina, A (2012). Hacia un enfoque globalizado de la educación matemática en las primeras edades. Numeros, (80),7-24 - Cabello, A. España, E. y Blanco A. (2016). La competencia en alimentación. Barcelona: Octaedro - García Barros, S. Martínez Losada, C (2013). Inmersos en el aire miramos al cielo.. Barcelona: Graó - López Sancho, J M.; Gómez Díaz, M. J.; Refolio Refolio, M. C.; López Álvarez, J. M.; Moreno Gómez, (). López Sancho, J M.; Gómez Díaz, M. J.; Refolio Refolio, M. C.; López Álvarez, J. M.; Moreno Gómez,. - Majó Masferrer, F.; Baqueró Alos, M. 2014 (2014). Ocho ideas clave. Los proyectos interdisciplinarios. Barcelona:Graó - Ramiro, E. (2010). La maleta de la ciencia. 60 experimentos de aire y agua y centenares de recursos para todos.. Barcelona. Graó - Mato-Vázquez, D.; López Chao, V. y Pérez-Mato, A. (2015). Interdisciplinaridad entre Matemáticas y Educación Plástica en educación Infantil. XII Foro Internacional sobre Evaluación de la Calidad de la Investigación y la Educación Superior In - Hernández, F. (2002). Los proyectos de trabajo. Mapa para navegantes en mares de incertidumbre.. Cuadernos de Pedagogía, 310, 78-82 - Sanmartí, N. y Márquez, C. (2017). Aprendizaje de las ciencias basado en proyectos: del contexto a la acción. Ápice. Revista de Educación Científica, 1(1) 3-16 - Díaz Barahona, J. (2010). El desarrollo de la competencia matemática desde la educación física. Aula de Innovación Educativa, 189, 23-29 - Doménech-Casal, J. (). Aprendizaje basado en proyectos, trabajos prácticos y controversias. 28 propuestas y reflexiones para enseñar Ciencias. Barcelona. Octaedro - Xunta de Galicia (2014). Currículo Educación Primaria. https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2014/20140909/AnuncioG0164-050914-0005_gl.pdf - Xunta de Galicia (2009). Currículo Educación Infantil. https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2009/20090623/Anuncio202E2_es.html - Xunta de Galicia (2015). Competencias Clave . https://www.boe.es/boe_gallego/dias/2015/01/29/pdfs/BOE-A-2015-738-G.pdf Esta bibliografía completárase no transcurso do curso adaptándose ás necesidades académicas.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase que os envíos dos traballos sexa telemáticamente e se non fose posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Evitaráse a discriminación por razón de xénero e propóranse accións e medidas para corrixilas. Usarase linguaxe non sexista, propiciárase a intervención en clase de alumnos e alumnas?

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías